

(/)

🏠 (/) > Biografier, erindringer (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Leonora Christina

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/julius-bomholt>)

Leonora Christina

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 1263

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/leonora-christina)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/leonora-christina](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/leonora-christina)) **t**

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [http://www.historie-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/leonora-christina)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/leonora-christina](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/leonora-christina)) **in**

([http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/leonora-christina&title=)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/leonora-christina&title=](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/leonora-christina&title=))

Leonora Christina: Leonora Christinas franske selvbiografi. Diplomatarisk udgave. Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, 2021

Leonora Christina: En kongedatters liv. Leonora Christinas franske selvbiografi. Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, 2021

En imponerende dobbeltudgivelse med en kompetent nyoversættelse til moderne dansk af to forskere med speciale i 1600-tallets fransk og dansk, Marita Akhøj Nielsen og Lene Schøsler.

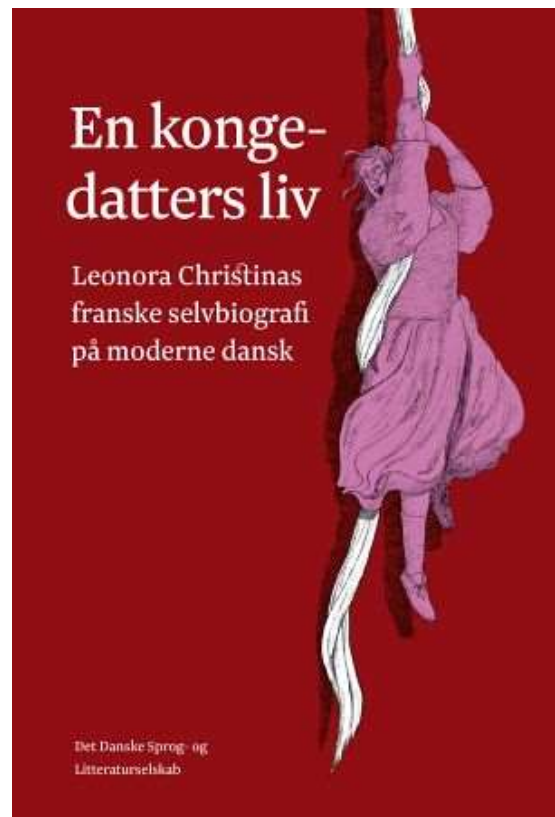
Den diplomatariske udgave har et indbydende layout med mange illustrationer. Den originale franske tekst vises på den ene side med den tilsvarende danske oversættelse på den anden med uddybende noter nederst. Bogen er forsynet med en meget udførlig indledning om værkets historie og beskrivelse af manuskriptet helt ned i detaljer om papir og blæk. Den mest udførlige del giver den første videnskabelige beskrivelse af Leonora Christinas beherskelse af det franske sprog, især henvendt til forskere. Konklusionen er, at Leonora Christina udtrykker sig ubesværet og nuanceret på fransk, selv om der er enkelte fejl, ligesom hun ganske få steder tyr til danske ord, når hendes ordforråd ikke slår til. Der er desuden et ikonografisk afsnit med samtidige malerier af Leonora Christina med fyldige historiske forklaringer.

Folkeudgaven rummer kun den danske nyoversættelse, men da selvbiografien er ret indforstået, er der forklarende noter bagest med historiske fakta samt en kort beskrivelse af Leonora Christinas liv. Mens Jammers Minde om Leonora Christinas lange fængselsophold i Blåtårn for længst er blevet en klassiker i dansk litteratur, er forløberen, Den franske selvbiografi, mindre kendt. Det er der nu rådet bod på med denne kompetente nyoversættelse til et moderne, let forståeligt dansk.

Man får et fint indtryk af Leonora Christinas sproglige formåen. Hun udtrykker sig flydende og nuanceret, og fortællende afsnit veksler med dialoger. Stilen er undertiden højstemt og følelsesladet og andre steder helt nede på jorden. Værket fortæller kronologisk om Leonora Christinas liv fra fødslen, til hun afslutter værket i 1673 i Blåtårn kl. 11 om aftenen. Der er store spring i kronologien, fordi Leonora Christina koncentrerer sig om de vigtigste begivenheder. Værket rummer masser af dramatik og er på ingen måde tør og kedelig læsning.

Leonora optræder som den alvidende fortæller, der omtaler sig selv i 3. person som "hun" eller "vor heltinde", og det giver hende mere frihed til at iscenesætte sig selv som en sand heltinde. Værket er skrevet under tidspres og smuglet ud af fængslet af husvennen Otto Sperling den Yngre. Han skulle dels bruge selvbiografien i sit store værk om lærde kvinder, dels formidle den til magtfulde mennesker i udlandet for at få dem til at lægge pres på den danske regering og få Leonora Christina frigivet. Det lykkedes som bekendt ikke. Ligesom Jammers Minde forsvandt selvbiografien i perioder ud af historien og er nu i sikkerhed på Det Kongelige Bibliotek.

Leonora er en sammensat personlighed. Hun lyver og fordrejer uden blusel sandheden, så hun fremstår som den store heltinde, den trofaste hustru og den forfulgte uskyldighed. Hendes dyder er utallige. Hun er omgivet af fjender, og det er altid de andres skyld. Det selv billede er selvfølgelig let at pille fra hinanden, men det er ikke hele sandheden om Leonora Christina. I selvbiografien fremstår hun også som et intelligent og veluddannet menneske. Chr. IV gjorde ikke forskel på sine sønner og døtre, når det gjaldt uddannelse. Leonora Christina beherskede flere sprog og var også kunstnerisk begavet. Dertil kommer de positive karakteregenskaber, der skinner igennem i selvbiografien. Hun var både fysisk og psykisk stærk, handlekraftig og med en formidabel evne til at omstille sig. 10 fødsler på 14 år hindrede hende ikke i at foretage strabadserende og undertiden farefulde rejser til udlandet.

Det springende punkt er ægtemandens bevislige landsforræderi, noget Leonora Christina går let hen over og aldrig indrømmer. Hun underkastes flere forhør for at få hende til at tilstå et medansvar. Det gør hun på intet tidspunkt, men hun viser en formidabel evne til at forsvare sig som den bedste stjerneadvokat. Det virker sandsynligt, at hun har været vidende om forræderiet, set i lyset af at hendes ægteskab med Corfitz på mange måder var jævnbyrdigt. I de senere år endda med hende som den stærkeste part, mens manden blev mere svag og urealistisk.

Leonora Christinas farverige, dramatiske og omskiftelige liv fra feteret kongedatter omgivet af ekstrem luksus til langtidsfange har naturligt nok inspireret mange kunstnere, og med denne nyoversættelse af selvbiografien har de fået flere kilder at øse af.

I mine øjne er selvbiografien ikke et litterært mesterværk, selv om den er velskrevet og underholdende. Den er ment som et forsvar mod nogle meget alvorlige anklager understøttet af et overdrevent positivt selvbillede. Selv om det ikke er en pålidelig historisk kilde, er det et uhyre interessant værk, der fortæller noget om adelens luksuøse og kosmopolitiske liv, og ikke mindst er det et vigtigt menneskeligt dokument. Det er en primær kilde til forståelsen af en myteomspundet, central kvindeskikkelse i en vigtig periode af Danmarkshistorien.

[Historie-online.dk, den 6. oktober 2021]

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/julius-bomholt>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

LIVA WEEL

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/liva-weel>)

HEINZ I HITLERS LUFTWAFFE

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/2-verdenskrig-61-61/heinz-i-hitlers-luftwaffe>)

HITLER - EN INTRODUKTION

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/hitler-en-introduktion>)
